

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติ
ของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2*
NEEDS ASSESSMENT OF CRISIS MANAGEMENT SKILLS DEVELOPMENT
OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SAKON NAKHON PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

อินทูอ ประการแก้ว, นวพร วรรณทอง, วาโร เฟ็งสวัสดิ์

Intuon Prakankaew, Nawaphorn Wannathong, Waro Phengsawat

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Sakhon Nakhon Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: intuon.pr66@snru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาองค์ประกอบทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 2. ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และ 3. ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และ 4. ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 275 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1. แบบสังเคราะห์องค์ประกอบ 2. แบบประเมินองค์ประกอบ 3. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น โดยสภาพที่เป็นจริงมีค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.71-0.93 ค่าความเชื่อมั่น 0.99 ส่วนสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.63-0.92 ค่าความเชื่อมั่น 0.98 และ 4. แบบสอบถามแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการวัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนมี 4 องค์ประกอบ คือ 1. ทักษะการสื่อสาร 2. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 3. ทักษะการแก้ปัญหา และ 4. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ทุกองค์ประกอบ

มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2. สภาพที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่ควรจะเป็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น พบว่า ทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ทักษะ มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.194 โดยด้านที่มีค่าสูงสุดได้แก่ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 4. แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ทักษะการจัดการภาวะวิกฤติ; การพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน; การประเมินความต้องการจำเป็น

Abstract

This research article aimed: 1. To examine the components of crisis management skills of small school administrators; 2. To study the current and desired states of those skills; 3. To assess the priority needs for developing crisis management skills; and 4. To explore approaches for developing crisis management skills among small school administrators. The study involved a total of 275 participants selected through multi-stage sampling. The research instruments included: 1. a synthesized component assessment form; 2. a component evaluation form; 3. a questionnaire assessing the current and desired states, with content validity ranging from 0.60 to 1.00, discrimination power from 0.71 to 0.93 for the current state, and from 0.63 to 0.92 for the desired state, with reliability coefficients of 0.99 and 0.98 respectively; and 4. a questionnaire on strategies for developing crisis management skills. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Priority Needs Index (PNI).

The findings revealed that: 1. crisis management skills for school administrators consist of four key components: 1. communication skills, 2. analytical and creative thinking skills, 3. problem-solving skills, and 4. technological and digital skills all rated at the highest level of appropriateness; 2. the overall current state of crisis management skills was at a high level, while the desired state was at the highest level; 3. The overall Priority Needs Index was 0.194, with technological and digital skills identified as the highest

priority; and 4. the development approach for technological and digital skills was considered both highly appropriate and highly feasible.

Keywords: Crisis Management Skills; Development of Crisis Management Skills of School Administrators; Needs Assessment

บทนำ

ในโลกยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรอบหลายปีที่ผ่านมาในสถานการณ์วิกฤติไม่ว่าจะเป็นวิกฤติการณ์ระดับเล็กหรือระดับใหญ่ การแก้ปัญหาวิกฤติให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดีนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ภาวะวิกฤติ คือ การที่องค์กรประสบเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อนเป็นปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขโดยด่วน เพราะเป็นอันตรายต่อองค์กร พนักงานและผู้มีผลประโยชน์กับองค์กร เช่น เรื่องของการเสียภาพลักษณ์ การดำเนินงานหยุดชะงัก เพราะปัจจัยบางอย่างปัญหาด้านการเงิน หรือวิกฤติที่กระทบต่อพนักงานและองค์กร (อภิสิทธิ์ ฉัตรทนานนท์, 2552) ภาวะวิกฤติแบ่งย่อยออกได้ 3 แบบตามระดับ คือ 1. กลุ่มวิกฤติที่ส่งผลคุกคามต่อองค์กรค่อนข้างน้อย 2. กลุ่มวิกฤติที่เป็นเหตุบังเอิญ 3. กลุ่มวิกฤติที่สามารถป้องกันได้ ภาวะวิกฤติระดับต่าง ๆ ผู้นำที่ทำหน้าที่แก้ปัญหาวิกฤติจะต้องเป็นคนที่มีความเข้าใจในสถานการณ์วิกฤตินั้นอย่างถ่องแท้ ตลอดจนมีความหนักแน่นเด็ดเดี่ยวและกล้าตัดสินใจที่จะสั่งการใด ๆ ลงไปอย่างรวดเร็วและทันท่วงที วิกฤติที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งนั้นสร้างผลกระทบอย่างกว้างขวาง และสร้างความเสียหายให้ประเทศชาติอย่างมหาศาล ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมรวมถึงความมั่นคงของประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสียที่เกิดขึ้นของแต่ละเหตุการณ์นั้น ย่อมเกิดจากการตัดสินใจของผู้นำองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น ผู้นำในภาวะวิกฤติสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการตัดสินใจโดยมีข้อจำกัดด้านเวลาซึ่งจะแตกต่างจากการตัดสินใจของผู้นำในภาวะปกติของผู้นำที่บริหารองค์กรทั่ว ๆ ไป (ชุตติภา มหาศิริมงคล, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะผู้นำในสถานการณ์ไม่ปกติเช่นเดียวกัน เนื่องจากทักษะที่จำเป็นที่สุดก็คือ ทักษะการบริหารในภาวะวิกฤติซึ่งทักษะดังกล่าวเป็นกระบวนการรับมือกับผลกระทบของเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดคิด อันก่อให้เกิดภัยคุกคามต่อองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในด้านต่าง ๆ ผู้นำต้องมีแนวคิดในการรับมือกับภาวะวิกฤติ มีความสามารถในการประเมินสถานการณ์หลาย ๆ แบบโดยเฉพาะสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด ขณะเดียวกัน ก็สามารถหาทางออกได้หลาย ๆ ทาง เพื่อลดความสูญเสียและพลิกวิกฤติเป็นโอกาสให้ได้มากที่สุด ผู้นำจึงเปรียบเสมือนหัวเรือสำคัญในการกำหนดทิศทางการตัดสินใจต่าง ๆ (วิณณิตา บุญทอง, 2563) ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีทักษะที่หลากหลายพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มี

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (พรสรัญ รุ่งเจริญกิจกุล, 2563) จากการศึกษาปัญหาภาวะวิกฤติโรงเรียนขนาดเล็กในช่วงที่ผ่านมาพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีปัญหาอย่างน้อย 3 ประการ ซึ่งส่งผลทำให้โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ ดังนี้ 1. งบประมาณของโรงเรียนขนาดเล็กมีน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่จึงขาดอุปกรณ์จัดทำสื่อการสอนที่สมบูรณ์ 2. ขาดอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนลดลง เพราะการเข้าถึงเทคโนโลยี เทคโนโลยีกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เด็กรุ่นใหม่จะใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ 3. ขาดครูไม่ครบชั้นเรียน ไม่ครบตามรายวิชาเอกที่สอน โรงเรียนขนาดเล็กมีครูน้อยเนื่องจากอัตราต่อนักเรียนที่รัฐบาลกำหนด (ชัชวาลย์ ทองดีเลิศ, 2555) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประสบกับปัญหาดังกล่าวข้างต้นด้วยเช่นเดียวกันโดยมีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 255 แห่ง มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 143 โรงเรียนและควบรวมกับโรงเรียนใกล้เคียงจำนวน 13 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2, 2566) การบริหารจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่ควบรวมกันนั้นเกิดปัญหา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาก็อาจจะพบปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา และส่งผลกระทบต่อไปยังกระบวนการจัดการเรียนการสอนในที่สุด เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดเล็กไม่มีบุคลากรทางการศึกษาเพียงพอ บางสถานศึกษาไม่มีผู้อำนวยการสถานศึกษาแล้วต้องให้ข้าราชการครูขึ้นรับตำแหน่งรักษาการในสถานศึกษา ทำให้โรงเรียนเล็กที่ขาดครูอยู่แล้ว ยิ่งขาดตำแหน่งครูขึ้นไปอีกและขาดอุปกรณ์ทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีทักษะการจัดการภาวะวิกฤติเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะวิกฤติในสถานศึกษาของตนเองดังจะเห็นได้จากช่วงที่ผ่านมาการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับปัญหาการควบรวมโรงเรียนและการขาดแคลนบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ดังนั้น ภาวะวิกฤติ ไม่ว่าจะเป็สถานการณ์ในรูปแบบใดก็ตามก็ย่อมเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียน และความเชื่อมั่นต่อระบบการศึกษาของประเทศอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นสถานการณ์ที่มีความท้าทายต่อทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน

จากความสำคัญและปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารโรงเรียนและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงาน ตลอดจนพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนครเขต 2 เป็นอย่างไร
3. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ปีการศึกษา พ.ศ. 2567 ซึ่งจำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 143 คน ครู 690 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 833 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ปีการศึกษา พ.ศ. 2567 จำนวน 275 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (วาโร เฟ็งส์วีสดี, 2551) จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 76 คน และครูจำนวน 199 คน รวมทั้งสิ้น 275 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการสังเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่ แบบสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน

3.2 แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามส่งไปด้วยตนเอง โดยมีการนัดหมายล่วงหน้า เพื่อชี้แจงแนะนำเบื้องต้น กำหนดนัดหมาย และสถานที่ก่อนที่ผู้วิจัยจะสอบถาม พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารโครงร่างและแบบสอบถามล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน

4.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลตามที่นัดหมายไว้ และรวบรวมผลการตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลขององค์ประกอบทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลของการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้จากแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยให้ความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สรุปผล ดังนี้

1. องค์ประกอบทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน พบว่ามี 4 องค์ประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบจากแบบสอบถามพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ตามลำดับ

2. สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2.1 สภาพที่เป็นจริงของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ องค์ประกอบทักษะการสื่อสาร องค์ประกอบทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ องค์ประกอบทักษะการแก้ปัญหา และองค์ประกอบทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ตามลำดับ

2.2 สภาพที่ควรจะเป็นของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่องค์ประกอบทักษะการสื่อสาร องค์ประกอบทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ องค์ประกอบทักษะการแก้ปัญหา และองค์ประกอบทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ตามลำดับ

3. การประเมินความต้องการจำเป็นของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าดัชนีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNImodified) เท่ากับ 0.194 โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (PNImodified=0.198) ทักษะการแก้ปัญหา (PNImodified=0.194) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (PNImodified=0.192) ทักษะการสื่อสาร(PNImodified=0.190) ตามลำดับ

4. แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 องค์ประกอบทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ซึ่งผู้วิจัย ได้สร้างแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ได้ 18 แนวทาง และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา และ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ซึ่งผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ การศึกษาของอัญชิษฐา ประสันใจ (2565) ที่มีองค์ประกอบของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหาร ที่เหมือนกันจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะการสื่อสารในภาวะวิกฤติ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และสร้างสรรค์ในภาวะวิกฤติ และทักษะการแก้ปัญหาในภาวะวิกฤติ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายเป็นรายองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ทักษะการสื่อสาร จากผลการวิจัยพบว่า ทุกแหล่งข้อมูลที่นำมาศึกษา มีองค์ประกอบการติดตามและประเมินผล มีค่าร้อยละ 100 มีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่า ทักษะการสื่อสารมีความสำคัญ ในภาวะวิกฤติ เพราะช่วยควบคุมสถานการณ์ ลดความตื่นตระหนก และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง

ผู้นำต้องสื่อสารอย่างชัดเจน ตรงประเด็น และละเอียดอ่อนเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันผ่านพ้นวิกฤติไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบุญเกียรติ วิสิทธิกาศ และสุนันทา เสี่ยงไทย (2562) ว่า ทักษะการสื่อสารมีความสำคัญสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากทักษะการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญในระหว่างการจัดการวิกฤติ ผู้นำต้องสื่อสารอย่างชัดเจนและอย่างละเอียดอ่อนต่อหน้าสาธารณชนและพนักงานในช่วงวิกฤติเพื่อให้เข้าใจตรงกันในการปฏิบัติเพื่อให้ผ่านภาวะวิกฤติไปได้ และสนับสนุนแนวคิดของอัญชิษฐา ประสันใจ (2565) ว่า การสื่อสารที่ผู้รับสาร ได้รับความรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างตรงประเด็น ตามจุดประสงค์ของการสื่อสารที่ชัดเจนว่าต้องการสิ่งใด โดยมีเจตนาที่ดี รับฟังด้วยเหตุผล และมีความเห็นอกเห็นใจ มีเทคนิควิธีการ ในการโน้มน้าวจิตใจสามารถสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมต่อสถานการณ์

1.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ มีค่าร้อยละ 50 และมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จะเห็นได้ว่าทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญรองลงมา เป็นเพราะทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถของผู้บริหารในการคิดวิเคราะห์แยกแยะ คิดริเริ่มความคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน คิดถึงผลดีและผลเสียที่อาจเกิดขึ้นสนับสนุนแนวคิดของมณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ให้ความหมายทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ว่า หมายถึงทักษะกระบวนการคิดทางสมองในการแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ สามารถเชื่อมโยงข้อมูล หรือสิ่งเร้าได้อย่างเป็นระบบจากส่วนย่อย ๆ ไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็นองค์รวม คิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่เป็นแบบอย่าง อีกทั้งยังสนับสนุนแนวคิดของนิภาธร มุลกฤษณ์ (2561) ที่กล่าวว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการมองเห็นภาพรวมของกระบวนการทำงาน และความสัมพันธ์ของงานในโรงเรียน ตลอดจนสามารถคาดคะเนผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร รอดไพบุลย์ (2565) ว่าทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ว่า คือความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำ หรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมายขอบข่ายงาน และระบบงานภายในสถานศึกษา ตลอดจนการนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ และแก้ไขปัญหาอย่างได้ผลก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาสถานศึกษา

1.3 ทักษะการแก้ปัญหา จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะการแก้ปัญหา มีค่าร้อยละ 40 และมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวได้ว่า การเป็นทักษะการแก้ปัญหามีความสำคัญต่อสถานศึกษาเมื่อเกิดภาวะวิกฤติ เนื่องจากเป็นความสามารถของผู้บริหารทักษะการเลือกใช้วิธีการหรือกระบวนการในการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับสถานการณ์มีกระบวนการแก้ปัญหาเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ แก้ปัญหา

อย่างตรงจุดถูกต้อง ตรงตามแนวคิดของชญาภรณ์ เอกธรรมสุทธิ (2559) ว่า ทักษะการเลือกใช้แนวคิดการแก้ปัญหาโดยอาศัยทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ในการพิจารณาสาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา รวมทั้งใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการตัดสินใจที่จะเลือกวิธีการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชิษฐา ประสันใจ (2565) พบว่า การแก้ปัญหาจากสภาวะเหตุการณ์หรือสถานการณ์ชั่วคราวที่ไม่ได้คาดคิดอย่างกระทันหัน โดยการใช้ทักษะความรู้และประสบการณ์ ใช้วิจารณญาณ ปฏิภาณไหวพริบ ในการแก้ปัญหา และมองหาโอกาสช่องทางในการพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส

1.4 ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีค่าร้อยละ 40 และมีค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นความสามารถของผู้บริหารในด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างคล่องแคล่ว ใช้โปรแกรมการทำงานที่หลากหลายทันสมัยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเผยแพร่ข้อมูลอย่างเหมาะสม นำเทคโนโลยีไปสนับสนุนส่งเสริมและบูรณาการในการจัดการศึกษา สนับสนุนแนวคิดของนิภาพร รอดไพบุลย์ (2565) ว่า ทักษะการใช้เทคโนโลยีและใช้ดิจิทัลว่า ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำ หรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนำมาปรับใช้ในสถานศึกษาผู้บริหารมีความสามารถในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสามารถจัดทำสื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์สถานศึกษาได้ สอดคล้องกับแนวคิดของกาญจนา นามวงศ์ (2566) ว่าทักษะการใช้เทคโนโลยี และใช้ดิจิทัลว่า หมายถึง ลักษณะของผู้นำที่สามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีไปสนับสนุนส่งเสริม และบูรณาการในการจัดการศึกษา มีความสามารถในการบริหารสู่ความเป็นสากลมาก และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล

2. ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2

2.1 สภาพที่เป็นจริงของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ตามลำดับ ทักษะการสื่อสารอยู่ลำดับแรก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้บริหารโรงเรียน

เน้นทักษะการสื่อสารในภาวะวิกฤติเนื่องจากทักษะการสื่อสารในภาวะวิกฤติเป็นสิ่งสำคัญในการควบคุมสถานการณ์ สร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ ลดความตื่นตระหนก ป้องกันข่าวลือ และทำให้โรงเรียนสามารถจัดการปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่ดีช่วยให้ทุกฝ่ายมีความมั่นใจ และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียน และบุคลากรได้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับผลการศึกษาของอัญชิษฐา ประสันใจ (2565) กล่าวว่า การสื่อสารที่ชัดเจนว่าต้องการสิ่งใด โดยมีเจตนาที่ดี รับฟังด้วยเหตุผล และมีความเห็นอกเห็นใจ มีเทคนิควิธีการ ในการโน้มน้าวจิตใจสามารถสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ และบุคคลที่แตกต่างกัน สร้างความไว้วางใจ ต่อผู้ได้บังคับบัญชา จัดสภาพแวดล้อมที่ดี ในการแบ่งปันความคิดสร้างสรรค์ แรงบันดาลใจสามารถสื่อสารให้ทุกคนในองค์กร รับทราบ และความรับผิดชอบของตนเองและสามารถทำงานร่วมกันได้ และทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล อยู่ลำดับสุดท้าย นั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนยังขาดทักษะทางเทคโนโลยีในภาวะวิกฤติในสถานศึกษาเนื่องจาก เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารบางท่านอาจไม่คุ้นเคยกับเครื่องมือดิจิทัล เช่น ระบบแจ้งเตือนฉุกเฉิน แพลตฟอร์มสื่อสารออนไลน์ หรือซอฟต์แวร์บริหารจัดการโรงเรียนทำให้ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเต็มประสิทธิภาพในช่วงวิกฤติ ซึ่งทักษะทางเทคโนโลยีมีความสำคัญอย่างยิ่งในภาวะวิกฤติซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวันฉัตร บัญญุกอง (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ดีควรมีทักษะการแก้ปัญหา และหาทางออกเพื่อนำพาองค์กรและธุรกิจให้ผ่านวิกฤติไปด้วยดี มีแนวคิดในการรับมือกับภาวะวิกฤติ ทักษะการประเมิน สถานการณ์ หลาย ๆ แบบ โดยเฉพาะสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด ทักษะการหาทางออกได้หลาย ๆ ทาง เพื่อลดความสูญเสีย และพลิกวิกฤติเป็นโอกาส และสอดคล้องกับวิทยา ศิริกุลไพศาล และธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย (2564) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารควรมีทักษะการจัดการภาวะวิกฤติ ทักษะด้านเทคโนโลยี มีทักษะการสื่อสารชัดเจน คิดวิเคราะห์เพื่อบริหารองค์กร และบริหารงานบุคคลรวมถึงกำหนดทิศทางองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 สภาพที่ควรจะเป็นของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเรียงองค์ประกอบ จากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ตามลำดับ ซึ่งทักษะการสื่อสารอยู่ลำดับแรกการวิจัยในวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความคาดหวังต่อทักษะการสื่อสารในภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เนื่องจาก การสื่อสารให้ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้เข้าใจตรงกัน ลดความเข้าใจผิด และกระตุ้นให้ทุกฝ่ายช่วยกันแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้อง

กับยุทธพงษ์ จักรคม และวิยุทธ์ จำรัสพันธ์ (2565) กล่าวว่า ทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญเนื่องจากทักษะการสื่อสารสร้างความเข้าใจที่ตรงกันให้กับประชาชน ได้รับรู้ถึงข้อเท็จจริง ไม่ปกปิดข้อมูล ทักษะการรับมือกับผลกระทบของเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดคิด ทักษะการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานที่ต้องลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นออก เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และทักษะการนำเทคโนโลยีดิจิทัล เข้ามาอำนวยความสะดวกในการทำงาน สร้างเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน

3. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ความต้องการจำเป็นของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เป็นองค์ประกอบที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ต้องการพัฒนามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลมีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในภาวะวิกฤติ เนื่องจากช่วยให้สามารถรับและส่งการสื่อสารข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และทั่วถึง เช่น การแจ้งเตือนเหตุฉุกเฉินผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์หรือการประชุมทางไกลเพื่อตัดสินใจแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่ อีกทั้งยังช่วยให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อวางแผนและตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้และการบริหารงานเพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานต่อไปได้แม้อยู่ในภาวะวิกฤติ สอดคล้องกับมณฑาทิพย์ นามนุ (2561) กล่าวไว้ว่า ทักษะการใช้เทคโนโลยีและใช้ดิจิทัล เป็นทักษะการใช้เครื่องมือสื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่วสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้สร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสารการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

4. ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล พบว่าแนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุดนั่นเป็นเพราะว่า สามารถดำเนินการผ่านกระบวนการฝึกอบรมที่เป็นระบบ ควบคู่ไปกับการบูรณาการเทคโนโลยีและเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนละชุมชน อีกทั้งการบริหารเชิงรุกและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถในการ

รับมือกับสถานการณ์วิกฤติได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า แนวทางการพัฒนาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเกิดจากการศึกษาความต้องการจำเป็นของบริบทพื้นที่อย่างเฉพาะเจาะจงซึ่งทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของการใช้ แอปพลิเคชัน ในการช่วยอัปเดตสถานการณ์ ผู้ปกครองเมื่อเกิดภาวะวิกฤติให้กับผู้ปกครองและชุมชนได้ทราบถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงทีนอกจากนี้ การใช้แอปพลิเคชัน ยังสามารถรับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานผู้ปกครองถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอาจเกิดขึ้น และนำมาใช้ในการประเมินและวางแผนการจัดการภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับมณฑลชีพ นามนุ (2561) ได้ให้ความหมายทักษะการใช้เทคโนโลยีและใช้ดิจิทัลว่า หมายถึงทักษะการใช้เครื่องมือสื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่วสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้สร้างสรรค์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสารการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ประกอบของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียน

จากภาพที่ 1 องค์ประกอบของทักษะการจัดการภาวะวิกฤติของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก คือ 1. ทักษะการสื่อสาร 2. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 3. ทักษะการแก้ปัญหา และ 4. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลซึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรกำหนด นโยบายการพัฒนาทักษะการจัดการภาวะวิกฤติ สำหรับผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ให้เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โดยเน้นการส่งเสริม ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เป็นพื้นฐาน รวมถึงบูรณาการ ทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา ให้สอดคล้องกับบริบท การบริหารโรงเรียนยุคใหม่

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนควรพัฒนาทักษะ ทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลเป็นลำดับแรก เพื่อเสริมขีดความสามารถในการจัดการภาวะวิกฤติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนการอบรมเชิงปฏิบัติการที่บูรณาการ ทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างความพร้อมเชิงรุกให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยติดตามและประเมินทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
2. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลที่มีขนาดต่างกัน หรือในพื้นที่ต่างกันออกไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นามวงศ์. (2566). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชญาภรณ์ เอกธรรมสุทธิ. (2559). รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์. *วารสารวิจัยสุขภาพและการพยาบาล*, 32(3), 1-13.
- ชัชวาลย์ ทองดีเลิศ. (2555). โรงเรียนขนาดเล็ก ปัญหาและทางออก. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*, 2(1), 1-12.

- ชุตติภา มหาศิริมงคล. (2560). *บทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาการจัดการภาวะวิกฤติบนสื่อ
ดิจิทัล กรณีศึกษาตราสินค้า Korea King และการนำเสนอแนวทางแก้ไข
ตามแนวคิดทฤษฎีการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการจัดการภาวะวิกฤติ* (การค้นคว้าอิสระ
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาดดิจิทัล). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ.
- นิภาธร มุลกณี. (2561). *การพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ในยุคไทยแลนด์ 4.0*
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญเกียรติ วิสิทธิ์กาศ และสุนันทา เสี่ยงไทย. (2562). *สมรรถนะความเป็นผู้นำในภาวะวิกฤติ
ภาคการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในประเทศไทย. วารสารภาคการจัดการสิ่ง
อำนวยความสะดวก, 37(2), 1-9.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรสรัญ รุ่งเจริญกิจกุล. (2563). *ผู้นำในภาวะวิกฤติ*. สืบค้น 20 เมษายน 2567, จาก
<https://www.moneyandbanking.co.th/author/detail/13>
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2* (วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ยุทธพงษ์ จักรคม และวิยุทธ์ จำรัสพันธ์. (2565). *บทบาทภาวะผู้นำในการจัดการภาวะ
วิกฤติในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย.*
วารสารการเมืองและการปกครอง, 13(2), 1-19.
- วันฉिता บุญกอง. (2563). *ภาวะผู้นำในภาวะวิกฤติ และการจัดการปัญหาในมุมมองของ
เยาวชนช่วงระยะเวลาเผชิญภัยพิบัติโควิด-19* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- วิทยา ศิริกุลไพศาล และธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย. (2565). ความต้องการจำเป็นด้านทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์โควิดส่งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2. *วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร*, 7(2), 299-310.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. (2566). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2566-2570 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2*. สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.
- อภิสิทธิ์ ฉัตรทนานนท์. (2552). กลยุทธ์การบริหารภาวะวิกฤตสำหรับผู้บังคับการ. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 32(122), 8-18.
- อัญชิษฐา ประสันใจ. (2565). *ทักษะการบริหารในภาวะวิกฤติของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. เพะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.